

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

25.11.2025

Одеса

№ 65/182-рп/к

Справа № 65/160-01/2025

Про початок розгляду
справи про порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 25.11.2025 № 65-03/413-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Дії комунального підприємства «Перспектива» Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, які полягають у нарахуванні та стягненні з 01.06.2025 зі споживачів (бюджетних установ та інших споживачів) плати за спожиту послугу з централізованого водопостачання за необґрунтовано завищеним тарифом, встановленим рішенням виконавчого комітету Красносільської сільської ради від 30.05.2025 № 98 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області», який розраховано з порушенням положень діючого законодавства, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (2) Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) в межах повноважень і завдань, визначених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», на підставі статей 3, 7, 17, 22, 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, на виконання доручень Антимонопольного комітету України від 09.01.2025 № 128-29.2/01-216е (вх № 65-01/26К від 10.01.2025) та від 05.08.2025 № 128-29.5/01-8367е (вх № 65-01/593К від 06.08.2025) здійснюється в межах Одеської області державний

контроль за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, на регіональному ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Крім того, у відповідності до пункту 3 розділу VI Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами) здійснюється розгляд заяви *«Інформація, доступ до якої обмежено»* від 11.08.2025 (вх.№ 65-01/24-АМ від 11.08.2025) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ПЕРСПЕКТИВА» КРАСНОСІЛЬСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ (далі – КП «Перспектива»).

- (3) Відділенням на адресу КП «Перспектива» надіслано вимоги про надання інформації від 22.01.2025 № 65-02/241е, від 13.08.2025 № 65-02/4060е. Листами КП «Перспектива» від 20.02.2025 № 01-11/21 (вх. № 65-01/569 від 26.02.2025), від 15.09.2025 № 01-11/281 (вх.№ 65-01/2588 від 17.09.2025) отримано відповідну інформацію та копії документів.
- (4) Відділенням надіслано вимогу про надання інформації на адресу Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області (далі – Красносільська сільська рада) від 22.08.2025 № 65-02/423е. Листом Красносільської сільської ради від 03.09.2025 № 01.3/05.1-05/25/2025 (вх.№ 65-01/2461 від 03.09.2025) отримано відповідну інформацію та копії документів.

3. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, В ДІЯХ ЯКОГО ВИЯВЛЕНО ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- ⁽⁵⁾ Відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ідентифікаційний код КП «Перспектива» - *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (6) КП «Перспектива» засноване Красносільською сільською радою Одеського району Одеської області.
- ⁽⁷⁾ Основним видом діяльності КП «Перспектива» згідно з кодом КВЕД є: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*
- (8) Отже, у розумінні абзацу шістнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Перспектива» є суб'єктом господарювання.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (9) Аналіз та дослідження становища КП «Перспектива» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснювалось відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).
- (10) Як передбачено пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, було обрано та застосовано виходячи з фактичних обставин, зокрема: особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Визначення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (11) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (12) Згідно з пунктом 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установаження переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (13) Об'єктом аналізу є КП «Перспектива» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуги з централізованого водопостачання.

4.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (14) Об'єктом аналізу є послуга з централізованого водопостачання.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (15) Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

4.2.1.1. Споживчі характеристики

- (17) Відповідно до Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (18) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово-комунальні послуги – це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (19) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення віднесено до комунальних послуг.
- (20) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»:
 - *централізоване питне водопостачання* - господарська діяльність із забезпечення

споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

- (21) Основною споживчою властивістю послуги з централізованого водопостачання є її надання суб'єктами господарювання, які мають діючі водопровідні мережі, що їм належать або ними використовуються (експлуатуються).

4.2.1.2. Умови споживання

- (22) Послуга з централізованого водопостачання у відповідності до положень діючого законодавства України надається споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуг згідно зі статтею 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (23) Таким чином, головною умовою споживання послуги з централізованого водопостачання є укладання договорів між виконавцем та споживачем послуги.

4.2.1.3. Умови реалізації

- (24) Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з надання послуги з централізованого водопостачання підлягає ліцензуванню.
- (25) КП «Перспектива» діє на підставі ліцензії на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання, виданої Одеською обласною державною адміністрацією відповідно рішення від 07.02.2017 № 80/А-2017. Відповідно до положень пункту шостого статті 21 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», який набув чинності 28.06.2015, ліцензії на провадження видів господарської діяльності, визначені у статті 7 цього Закону, які є чинними на день набрання чинності цим Законом та мали обмежений термін дії, є безстроковими, та можуть, за заявою ліцензіата, бути переоформлені відповідним органом ліцензування безкоштовно у тижневий строк.
- (26) Також, Державним агентством водних ресурсів України надано КП «Перспектива» дозвіл на спеціальне водокористування від 13.05.2024 № 177/ОД/49д-24.
- (27) Таким чином КП «Перспектива» є виконавцем послуги з централізованого водопостачання, забезпечує її розповсюдження в межах системи комунального водопостачання, що знаходиться на його балансі.
- (28) Послуга з централізованого водопостачання надається із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесена до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.
- (29) Отже, КП «Перспектива», здійснюючи діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, є суб'єктом природної монополії та відповідно віднесене до Зведеного переліку природних монополій, розміщеному на офіційному сайті Антимонопольного комітету України <https://www.amcu.gov.ua> станом на 30.09.2025.
- (30) Відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).

4.2.1.4. Ціна

- (31) Відповідно до частини першої статті 191 Господарського кодексу України державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у встановленому законодавством порядку.
- (32) Законом України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
- (33) Частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
- (34) Рішенням виконавчого комітету Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області від 11.03.2021 № 56 «Про встановлення тарифів на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області» для КП «Перспектива» встановлено наступні тарифи на послугу з централізованого водопостачання:
- для населення та бюджетних установ - 15,48 грн/куб.м з ПДВ;
 - для інших споживачів – 29,72 грн/куб.м з ПДВ.
- (35) Рішенням від 30.05.2025 № 98 «Про встановлення тарифів на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області» виконавчий комітет Красносільської сільської ради встановив з 01.06.2025 наступні тарифи на послугу з централізованого водопостачання:
- Для населення:
- централізоване водопостачання – 35,19 грн/куб.м з ПДВ;
 - централізоване водопостачання за нормою споживання згідно постанови Кабінету Міністрів України від 16.08.2014 № 409 (без лічильника) – 126,68 грн. з ПДВ з 1 особи у місяць;
- Для бюджетних установ:
- централізоване водопостачання – 39,10 грн/куб.м з ПДВ.
- Для інших споживачів:
- централізоване водопостачання – 39,10 грн/куб.м з ПДВ.
- Зазначені тарифи на послуги є діючими.
- (36) Отже, кінцеві споживачі послуги з централізованого водопостачання не мають можливості впливу на ціну цієї послуги, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на цю послугу, оскільки тарифи на неї затверджує відповідний орган місцевого самоврядування, а саме виконавчий комітет Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області
- (37) Таким чином, послуга з централізованого водопостачання надається КП «Перспектива» на платній основі, а отже є **товаром**, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Перспектива».

4.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (38) Учасниками ринку послуги з централізованого водопостачання є:
- надавачі (виконавці) послуг – суб'єкти господарювання, які надають послугу з централізованого водопостачання;
 - споживачі послуги - фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір

отримати послугу з централізованого водопостачання.

4.3. Визначення товарних меж ринку

- (39) Відповідно до пункту 1.3. Методики товар – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
- (40) Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (41) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (42) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей,
 - умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари замість наявних.
- (43) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (44) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (45) Послуга з централізованого водопостачання є стандартизованою, оскільки має схожі характеристики.
- (46) Споживач може отримати вказану послугу лише у суб'єкта господарювання, який її надає виключно в межах балансової належності мереж водопостачання.
- (47) Враховуючи споживчі, технічні, експлуатаційні властивості та характеристики, умови використання послуги з централізованого водопостачання та умови її надання, вона не має аналогів та не може бути замінена іншою послугою.
- (48) Отже, централізоване водопостачання є послугою, яка не має заміників, а відтак, у споживачів цієї послуги відсутня альтернатива.
- (49) За таких обставин **товарними межами** ринку є послуга з централізованого водопостачання.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринків

- (50) Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар

і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

- (51) Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (52) У відповідності до вимог Методики, при визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуги з централізованого водопостачання було враховано мінімальну територію, за межами якої отримання споживачами зазначеної послуги, яка б надавалась КП «Перспектива», є неможливим.
- (53) Особливістю послуги з централізованого водопостачання є її отримання безпосередньо за місцем знаходження діючих водопостачальних мереж.
- (54) Рішенням виконавчого комітету Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області від 27.03.2023 № 26 КП «Перспектива» визначено виконавцем послуги з централізованого водопостачання на території населених пунктів Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області.
- (55) Відповідно до інформації, наданої КП «Перспектива» листом від 20.02.2025 № 01-11/21 (вх.№ 65-01/569 від 26.02.2025), дане комунальне підприємство надає послугу з централізованого водопостачання на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (56) Рішення виконавчого комітету Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області від 11.03.2021 № 56 та від 30.05.2025 № 98, якими встановлювались тарифи на послугу з централізованого водопостачання для КП «Перспектива», розповсюджувались на територію Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області.
- (57) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуги з централізованого водопостачання є територія Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані діючі мережі водопостачання, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Перспектива».
- (58) Таким чином КП «Перспектива» одноосібно надає послугу з централізованого водопостачання на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Перспектива», тобто не має конкурентів.
- (59) Отже, **територіальними (географічними) межами ринку** послуги з централізованого водопостачання є територія Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Перспектива».

4.5. Часові межі ринку

- (60) Відповідно до пункту 1.3. Методики, часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (61) Згідно з пунктом 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

- (62) Стаття 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» закріплює, що пропозиція та попит на відповідні товари мають існувати протягом певного часу.
- (63) КП «Перспектива» залишається єдиним продавцем послуги з централізованого водопостачання у територіальних (географічних) межах Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються (експлуатуються) КП «Перспектива».
- (64) Визначення терміну «ринок товару (товарний ринок)», наведене у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», вимагає щоб пропозиція та попит на відповідний товар існували протягом певного часу. Пропозиція послуги з централізованого водопостачання КП «Перспектива» та попит споживачів на вказану послугу існувала протягом 2024 року та існує протягом січня – листопада 2025 року.
- (65) Враховуючи, що протягом 2024 року та січня – листопада 2025 року сукупність товарно-грошових відносин між КП «Перспектива» та споживачами послуги з централізованого водопостачання в межах Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються (експлуатуються) КП «Перспектива», не зазнала істотних змін, часовими межами даного ринку визначено період 2024 року та січня – листопада 2025 року.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (66) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
- які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
 - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
 - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (67) Зважаючи на специфіку послуги з централізованого водопостачання та її технологічну особливість, надання зазначеної послуги можливе лише при наявності спеціального обладнання для організації надання цієї послуги, отримання дозволу на спеціальне водокористування та ліцензії на провадження господарської діяльності з надання послуги з централізованого водопостачання.
- (68) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (69) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуги з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (70) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуги з централізованого водопостачання, а також враховуючи те, що ринок послуги з централізованого водопостачання знаходиться в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.
- (71) Враховуючи зазначене, у КП «Перспектива» відсутні конкуренти на ринку послуги з централізованого водопостачання в межах Красносільської сільської ради Одеського

району Одеської області, а саме: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються (експлуатуються) КП «Перспектива».

4.7. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (72) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (73) Отже, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок послуги з централізованого водопостачання є: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуги з централізованого водопостачання, а також наявність власних або орендованих мереж, необхідність отримання ліцензії на право надання послуги з централізованого водопостачання, отримання спеціального дозволу на водокористування тощо.

4.8. Встановлення монопольного (домінуючого) становища

- (74) Відповідно до абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.
- (75) Ураховуючи зазначене, становище КП «Перспектива» на ринку послуги з централізованого водопостачання в межах Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються (експлуатуються) КП «Перспектива», протягом 2024 року та січня – листопада 2025 року має ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100%, оскільки КП «Перспектива» не має на цьому ринку жодного конкурента.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (76) Відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг, регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги».
- (77) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
- (78) Відповідно до пунктів 33-35 постанови Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами), плата за послуги розраховується виходячи з розмірів затверджених тарифів та обсягу спожитих послуг, визначеного та розподіленого відповідно до законодавства.
- (79) Відповідно до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги», якою затверджено Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення (далі – Порядок № 869), цей Порядок визначає механізм

формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення.

- (80) Згідно з пунктом 2 Порядку № 869 цей Порядок застосовується під час установлення органами місцевого самоврядування (далі - уповноважені органи) тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, зазначених у пункті 1 цього Порядку, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку зазначених тарифів.
- (81) У відповідності до пункту 8¹ Порядку № 869 у тарифах на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення можуть бути враховані обігові кошти за рахунок планованого прибутку в обсязі, що не перевищує 4 % повної планованої собівартості централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без урахування витрат на відшкодування втрат). Такі кошти спрямовуються ліцензіатом на фінансування витрат, пов'язаних з наданням послуг та визначених структурою тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, у разі, коли такі витрати не відшкодовуються діючими тарифами.
- (82) Згідно з пунктом 40 Порядку № 869 під час зміни тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення уповноважений орган проводить аналіз їх структури у частині відповідності (невідповідності) фактичних витрат на надання відповідного обсягу послуг протягом планованого періоду та витрат, які було враховано в установлених тарифах, за результатами якого здійснює перерахування тарифів (у разі відхилення невідповідності зазначених показників).
- (83) З огляду на зазначені положення чинного законодавства, суб'єкти природних монополій, які надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, при розрахунку тарифів за ці послуги, повинні дотримуватись Порядку № 869.

6. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (84) Відділенням в ході здійснення на виконання листів Антимонопольного комітету України від 09.01.2025 № 128-29.2/01-216е (вх № 65-01/26К від 10.01.2025) та від 05.08.2025 № 128-29.5/01-8367е (вх № 65-01/593К від 06.08.2025) заходів державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, на регіональному ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах Одеської області, а також в ході розгляду заяви «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі - Заявник) від 11.08.2025 (вх. № 65-01/24-АМ від 11.08.2025) (далі – Заява) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції КП «Перспектива» встановлено таке.
- (85) Заявник у своїй Заяві зазначив, що КП «Перспектива», зловживаючи своїм становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання в порушення вимог чинного законодавства нараховує плату за спожиту послугу за завищеним тарифом. Крім того, Заявник зазначив, що враховуючи відсутність іншого надавача послуги з централізованого водопостачання, він змушений сплачувати за спожиту послугу за завищеним тарифом, що призводить до ущемлення його прав та інтересів.
- (86) Відповідно до інформації, отриманої від КП «Перспектива» листом від 20.02.2025 № 01-11/21 (вх. № 65-01/569 від 26.02.2025) кількість споживачів послуги з централізованого водопостачання, що надається даним комунальним підприємством у 2024 році склала «Інформація, доступ до якої обмежено» споживачів, у тому числі:

- населення – *«Інформація, доступ до якої обмежено»*;
 - бюджетні установи- *«Інформація, доступ до якої обмежено»*;
 - інші споживачі -*«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (87) Листом від 15.09.2025 № 01-11/281 (вх.№ 65-01/2588 від 17.09.2025) КП «Перспектива» повідомило, що з 01.01.2025 було укладено *«Інформація, доступ до якої обмежено»* договорів про надання послуги з централізованого водопостачання. У 2025 році КП «Перспектива» надає послугу з централізованого водопостачання *«Інформація, доступ до якої обмежено»* споживачам, у тому числі:
- фізичні особи (населення) – *«Інформація, доступ до якої обмежено»*;
 - юридичні особи – *«Інформація, доступ до якої обмежено»*;
 - бюджетні організації – *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (88) До 01.06.2025 послуга з централізованого водопостачання надавалась споживачам за тарифами, встановленими для КП «Перспектива» рішенням виконавчого комітету Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області від 11.03.2021 № 56 у таких розмірах:
- для населення та бюджетних установ - 15,48 грн/куб.м;
 - для інших споживачів – 29,72 грн/куб.м;
- (89) Як попередньо зазначено у розділі 3 цього Подання виконавчий комітет Красносільської сільської ради рішенням від 30.05.2025 № 98 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області» (далі – Рішення № 98) встановив з 01.06.2025 наступні тарифи на послугу з централізованого водопостачання:
- Для населення:
- централізоване водопостачання – 35,19 грн/куб.м з ПДВ;
 - централізоване водопостачання за нормою споживання згідно постанови Кабінету Міністрів України від 16.08.2014 № 409 (без лічильника) – 126,68 грн. з ПДВ з 1 особи у місяць.
- Для бюджетних установ:
- централізоване водопостачання – 39,10 грн/куб.м з ПДВ.
- Для інших споживачів:
- централізоване водопостачання – 39,10 грн/куб.м з ПДВ (пункт 2 Рішення № 98).
- При цьому, плата за абонентське обслуговування КП «Перспектива» не нараховується.
- (90) Листом від 03.09.2025 № 01.3/05.1-05/25/3026 (вх. № 65-01/2461 від 03.09.2025) Красносільська сільська рада Одеського району Одеської області повідомила, що Рішення № 98 є діючим, а встановлені вказаним рішенням тарифи, зокрема на послугу з централізованого водопостачання, не переглядалися.
- (91) КП «Перспектива» листом від 15.09.2025 № 01-11/281 (вх № 65-01/2588 від 17.09.2025) надало копію Рішення № 98 та додатки до нього, зокрема *розрахунок повної собівартості та середньозваженого тарифу на послугу з централізованого водопостачання на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області на плановий період з 01.06.2025 року (додаток 1 до Рішення № 98)*.
- (92) Проаналізувавши надану КП «Перспектива» інформацію з копіями підтверджувальних документів, Відділенням встановлено, що тариф на послугу з централізованого водопостачання, у відповідності до розрахунку повної собівартості та середньозваженого тарифу на послугу з централізованого водопостачання на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області на плановий період з 01.06.2025 року, що є додатком 1 до Рішення № 98, є необґрунтовано завищеним з огляду на наступне.
- (93) Відповідно до розрахунку повної собівартості та середньозваженого тарифу на послугу з централізованого водопостачання на території Красносільської сільської ради

- Одеського району Одеської області на плановий період з 01.06.2025, що є додатком 1 до Рішення № 98, планований прибуток (код рядка 22) складає *«Інформація, доступ до якої обмежено»*. При цьому, повна планова собівартість (код рядка 20) становить *«Інформація, доступ до якої обмежено»*
- (94) У відповідності до пункту 8¹ Порядку № 869 у тарифах на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення можуть бути враховані обігові кошти за рахунок планованого прибутку в обсязі, що не перевищує 4 % повної планованої собівартості централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без урахування витрат на відшкодування втрат). Такі кошти спрямовуються ліцензіатом на фінансування витрат, пов'язаних з наданням послуг та визначених структурою тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, у разі, коли такі витрати не відшкодовуються діючими тарифами.
- (95) Разом з тим, у тарифі на послугу з централізованого водопостачання враховано планований прибуток у розмірі *«Інформація, доступ до якої обмежено»* від планованої повної собівартості послуги з централізованого водопостачання, що перевищує законодавчо встановлений граничний розмір в 4 % до повної планованої собівартості послуги з централізованого водопостачання.
- (96) Крім того, КП «Перспектива» закуповує воду для можливості надання споживачам послуги з централізованого водопостачання у ТОВ «Інфокс» в особі філії «Інфоксводоканал» згідно з укладеним договором.
- (97) Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 24.12.2024 № 2306 з 01.01.2025 встановлено тарифи на централізоване водопостачання для споживачів ТОВ «Інфокс» в особі філії «Інфоксводоканал», які є суб'єктами господарювання (ліцензіатами) у сфері централізованого водопостачання та водовідведення у розмірі 10,93 грн/куб. м (без ПДВ).
- (98) В той же час, при розрахунку повної собівартості та середньозваженого тарифу на послугу з централізованого водопостачання на плановий період з 01.06.2025 КП «Перспектива» закладено тариф на придбання води (код рядка 4) у завищеному розмірі, а саме - «Інформація, доступ до якої обмежено» грн/куб.м (без ПДВ).
- (99) Відповідно до Рішення № 98, тариф на послугу з централізованого водопостачання для населення встановлено на меншому рівні, ніж розраховано КП «Перспектива», а саме на рівні 35,19 грн/куб.м з ПДВ.
- (100) При цьому, для споживачів (бюджетних установ та інших споживачів) тариф на дану послугу встановлено Рішенням № 98 у відповідності до здійсненого КП «Перспектива» розрахунку, у розмірі 39,10 грн/куб.м. з ПДВ, який є необґрунтовано завищеним.
- (101) З огляду на зазначене, КП «Перспектива» з 01.06.2025 нараховує та стягує зі споживачів (бюджетних установ та інших споживачів) плату за послугу з централізованого водопостачання за необґрунтовано завищеним тарифом, встановленим Рішенням № 98, який розрахований з порушенням положень Порядку № 869 та Постанови НКРЕКП від 24.12.2024 № 2306.
- (102) Такі дії КП «Перспектива» призвели до ущемлення інтересів споживачів (бюджетні установи та інші споживачі) у вигляді нарахування та стягнення зі споживачів плати за спожиту послугу у необґрунтовано завищеному розмірі.
- (103) В той же час, виконавці послуги з централізованого водопостачання, які є суб'єктами природних монополій, в тому числі КП «Перспектива», при розрахунку тарифів за цю послугу, повинні дотримуватись положень чинного законодавства.
- (104) При цьому, у КП «Перспектива» відсутні об'єктивні підстави, які призвели до розрахунку тарифу на послугу з централізованого водопостачання, встановленого Рішенням № 98, у необґрунтовано завищеному розмірі, що має наслідком нарахування

та стягнення з 01.06.2025 зі споживачів (бюджетних установ та інших споживачів) плати за спожиту послугу у завищеному розмірі.

- (105) Така поведінка КП «Перспектива» по відношенню до споживачів (бюджетних установ та інших споживачів) стала можливою лише внаслідок відсутності вибору інших виконавців послуги з централізованого водопостачання на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області.
- (106) Зазначені дії КП «Перспектива» можуть свідчити про спрямованість на задоволення інтересів лише однієї сторони – даного комунального підприємства за рахунок інтересів другої – споживачів (бюджетних установ та інших споживачів).
- (107) Разом з тим, КП «Перспектива» продовжує нараховувати та стягувати зі споживачів (бюджетних установ та інших споживачів) плату за послугу з централізованого водопостачання за встановленим Рішенням № 98 необґрунтовано завищеним тарифом, розрахованим з порушенням положень діючих нормативно – правових актів.
- (108) Отже, дії КП «Перспектива», які полягають у нарахуванні та стягненні з 01.06.2025 зі споживачів (бюджетних установ та інших споживачів) плати за спожиту послугу з централізованого водопостачання за необґрунтовано завищеним тарифом, встановленим Рішенням № 98, який розраховано з порушенням положень діючого законодавства, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

7. НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧИНЕННЯ КП «ПЕРСПЕКТИВА» ТАКИХ ДІЙ ЗА УМОВ ІСНУВАННЯ ЗНАЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

- (109) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (110) Наявність у суб'єкта господарювання монопольного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умови, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.
- (111) Разом з тим, завдяки ринковій владі та відсутності альтернативи у виборі споживачами іншого надавача послуги з централізованого водопостачання, КП «Перспектива» має можливість нав'язувати цим споживачам власні умови надання зазначеної послуги, в тому числі, щодо нарахування та стягнення плати за спожиту послугу з централізованого водопостачання за необґрунтовано завищеним тарифом, розрахованими з порушенням вимог чинного законодавства, що призвело до ущемлення інтересів споживачів у вигляді збільшення їх фінансових витрат на оплату цих послуг.
- (112) Така поведінка притаманна саме монопольному утворенню, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом господарювання, що має монопольну владу споживачі змушені погоджуватись на всі умови для можливості отримувати відповідні послуги (в

тому числі сплачувати за спожиті послуги за тарифами, розрахованими не у відповідності до положень чинного законодавства) та фактично позбавлені захисту своїх прав та законних інтересів.

8. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

- (113) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополюним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополюне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (114) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (115) Зловживання монополюним (домінуючим) становищем за умовами пункту 2 статті 50 цього Закону визнається порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

8. ВИСНОВКИ

- (116) Враховуючи те, що КП «Перспектива» протягом 2024 року та січня – листопада 2025 року на ринку послуги з централізованого водопостачання в межах Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються (експлуатуються) КП «Перспектива», має ознаки монополюного (домінуючого), дії КП «Перспектива», які полягають у нарахуванні та стягненні з 01.06.2025 зі споживачів (бюджетних установ та інших споживачів) плати за спожиту послугу з централізованого водопостачання за необґрунтовано завищеним тарифом, встановленим Рішенням № 98, який розраховано з порушенням положень діючого законодавства, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

Ураховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 36, частиною першою статті 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 за № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами і доповненнями), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05 1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях комунального підприємства «Перспектива» Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація, доступ до якої обмежено»*) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з централізованого водопостачання.

2. Доручити збирання доказів по справі першому відділу досліджень і розслідувань Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО